

Sociology of Education

Developing a Model for Predicting Attitudes Toward the Opposite Sex Based on Attachment Styles and Value Systems with the Mediation of Attitudes Towards Love in Boys and Girls

Nasrin. Emami^{1*}, Farideh. Dokanehi Fard^{2*}, Masoumeh. Behboodi³

1. PhD student, Department of Counseling, Rudehen Branch, Islamic Azad University, Rudehen, Iran.
2. Associate Professor, Department of Counseling, Rudehen Branch, Islamic Azad University, Rudehen, Iran (Corresponding Author).
3. Assistant Professor, Department of Counseling, Rudehen Branch, Islamic Azad University, Rudehen, Iran.

❖ **Corresponding Author Email:** f.dokaneifard@riau.ac.ir

Research Paper	Abstract
<p>Receive: 2024/01/23</p> <p>Accept: 2024/03/13</p> <p>Published: 2024/06/22</p> <hr/> <p>Keywords: Philosophy for Children, Logical Thinking, Educational Model, Preschool Children</p> <hr/> <p>Article Cite: Emami, N., Dokanehi Fard, F., Behboodi, M. (2024). Developing a Model for Predicting Attitudes Toward the Opposite Sex Based on Attachment Styles and Value Systems with the Mediation of Attitudes Towards Love in Boys and Girls, <i>Sociology of Education</i>. 10(1): 390-404.</p>	<p>Purpose: Objective: This study aimed to develop a model for predicting attitudes toward the opposite sex based on attachment styles and value systems with the mediation of attitudes toward love in boys and girls referring to counseling centers and guidance offices of the Parents and Teachers Association of Tehran's education system.</p> <p>Methodology: According to the indicators and objectives of the research, this study was descriptive of a correlational type. The statistical population included all boys and girls referring to counseling centers and guidance offices of the Parents and Teachers Association of Tehran's education system in the years 2021-2022. The sampling method was multi-stage random, and the sample size was determined to be 350 based on the Sample Power software. Data collection was carried out using the Attitudes Toward the Opposite Sex Scale by Glick and Fiske (1996), the Attachment Styles Questionnaire by Collins and Read (1996), the Value Systems Scale by Schwartz (2006), and the Love Attitudes Scale by Hendrick and Hendrick (1986) on the selected sample. Data analysis was conducted using SPSS software and SmartPLS structural equations.</p> <p>Findings: The findings of this study showed that developing a model for predicting attitudes toward the opposite sex based on attachment styles and value systems with the mediation of attitudes towards love in boys and girls referring to counseling centers and guidance offices of the Parents and Teachers Association of Tehran's education system had a good fit. The results of the direct path analysis showed that there was a significant positive relationship between the components of attachment styles, value systems, and attitudes towards love with attitudes towards the opposite sex. Also, the results of the indirect path analysis indicated a significant positive relationship between the components of attachment styles and value systems with the partial mediation role of attitudes towards love with attitudes towards the opposite sex.</p> <p>Conclusion: The findings indicate that many adolescents, due to their inclination towards relationships with the opposite sex, enter unhealthy relationships. However, due to strong attachment, they overlook problems and do not accept that these relationships are detrimental to them. The family plays a key role in many aspects of life, especially in how adolescents interact with the opposite sex. Understanding the types of attachment styles, value systems, and attitudes towards love in adolescents based on mutual understanding of their needs can predict attitudes towards the opposite sex within the context of family relationships and interpersonal interactions.</p>

<https://doi.org/10.22034/ijes.2024.2021074.1531>

<https://dorl.net/dor/20.1001.1.23221445.1401.15.1.1.0>

Creative Commons: CC BY 4.0

جامعه‌شناسی آموزش و پرورش

تدوین مدل پیش‌بینی نگرش به جنس مخالف براساس سبک‌های دلبستگی و نظام ارزش‌ها با میانجیگری نگرش به عشق در دختران و پسران

نسرین امامی^۱، فریده دوکانه ای فرد^{۲*}، معصومه بهبودی^۳

۱. دانشجوی دکتری، گروه مشاوره، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.

۲. دانشیار، گروه مشاوره، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران (نویسنده مسئول).

۳. استادیار، گروه مشاوره، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.

✉ ایمیل نویسنده مسئول: f.dokaneifard@riau.ac.ir

مقاله تحقیقاتی

چکیده

هدف: این پژوهش با هدف تدوین مدل پیش‌بینی نگرش به جنس مخالف براساس سبک‌های دلبستگی و نظام ارزش‌ها با میانجیگری نگرش به عشق در دختران و پسران مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و راهنمایی انجمن اولیا و مربیان آموزش و پرورش شهر تهران انجام شد. **روش‌شناسی:** این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری شامل تمامی دختران و پسران مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و راهنمایی انجمن اولیا و مربیان آموزش و پرورش شهر تهران در سال‌های ۲۰۲۱-۲۰۲۲ بود. روش نمونه‌گیری تصادفی چند مرحله‌ای و حجم نمونه براساس نرم‌افزار Sample Power (۳۵۰ نفر) در نظر گرفته شد. جمع‌آوری اطلاعات با استفاده از سیاهه نگرش به جنس مخالف گلیک و فیسکه (۱۹۹۶)، پرسشنامه سبک‌های دلبستگی کولینز و رید (۱۹۹۶)، مقیاس نظام ارزش‌ها شوارتز (۲۰۰۶) و مقیاس نگرش به عشق هندریک و هندریک (۱۹۸۶) انجام شد. تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و معادلات ساختاری SmartPLS انجام شد.

یافته‌ها: یافته‌های این پژوهش نشان داد که تدوین مدل پیش‌بینی نگرش به جنس مخالف براساس سبک‌های دلبستگی و نظام ارزش‌ها با میانجیگری نگرش به عشق در دختران و پسران مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و راهنمایی انجمن اولیا و مربیان آموزش و پرورش شهر تهران از برازش مطلوبی برخوردار بود. بررسی نتایج براساس مسیر مستقیم نشان داد که بین مؤلفه‌های سبک‌های دلبستگی، نظام ارزش‌ها و نگرش به عشق با نگرش به جنس مخالف رابطه مثبت معنادار وجود دارد. همچنین نتایج مسیر غیرمستقیم نشان داد که بین مؤلفه‌های سبک‌های دلبستگی و نظام ارزش‌ها با نقش میانجیگری جزئی نگرش به عشق با نگرش به جنس مخالف رابطه مثبت معناداری وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که بسیاری از نوجوانان به دلیل گرایش به ارتباط با جنس مخالف وارد رابطه‌ای ناسالم می‌شوند. اما به دلیل وابستگی شدید، مشکلات را نمی‌پذیرند و قبول نمی‌کنند که این رابطه به ضررشان است. خانواده به‌عنوان یک نقش کلیدی در بسیاری از ابعاد زندگی و به‌خصوص نحوه ارتباط با جنس مخالف در نوجوانان موثر است. شناخت نوع سبک‌های دلبستگی، نظام ارزش‌ها و نگرش به عشق در نوجوانان بر مبنای درک متقابل نیازهای آنان می‌تواند پیش‌بینی‌کننده نگرش به جنس مخالف در بافت روابط خانوادگی و تعاملات بین‌فردی باشد.

واژگان کلیدی:

سبک‌های دلبستگی، نظام ارزش‌ها، نگرش به عشق، نگرش به جنس مخالف.

استناد مقاله:

امامی ن، دوکانه ای فرد ف، بهبودی م. (۱۴۰۳). تدوین مدل پیش‌بینی نگرش به جنس مخالف براساس سبک‌های دلبستگی و نظام ارزش‌ها با میانجیگری نگرش به عشق در دختران و پسران، جامعه‌شناسی آموزش و پرورش. ۱۰(۱): ۳۹۰-۴۰۴.

<https://doi.org/10.22034/ijes.2024.2021074.1531>

<https://dorl.net/dor/20.1001.1.23221445.1401.15.1.1.0>

Creative Commons: CC BY 4.0

مقدمه

نوجوانی یکی از حساس‌ترین و بحرانی‌ترین مراحل رشد انسانی است که نیاز به توجه ویژه‌ای دارد. در این دوران، گرایش به جنس مخالف به دلیل تغییرات جسمانی و روانی، نقش مهمی در شکل‌گیری هویت و روابط اجتماعی نوجوانان ایفا می‌کند. اگر این گرایش به درستی هدایت و کنترل نشود، می‌تواند منجر به مشکلات و آسیب‌های جدی شود (Geukens et al., 2020; Parsakia, Rostami, Darbani, et al., 2023; Parsakia, Rostami, Saadati, & Navabinejad, 2023; Roghani et al., 2022; Safikhani, 2022). در این زمینه، مطالعه سبک‌های دلبستگی و نظام ارزش‌ها می‌تواند درک بهتری از نگرش نوجوانان به جنس مخالف فراهم کند. در این راستا، سبک‌های دلبستگی به عنوان یکی از عوامل مهم در شکل‌گیری روابط بین فردی و اجتماعی، نقش بسزایی در نگرش به جنس مخالف دارند. بر اساس نظریه دلبستگی، افراد با سبک‌های دلبستگی مختلف (ایمن، اجتنابی و اضطرابی) تمایل به تجربه و بیان احساسات و نگرش‌های متفاوتی در روابط خود دارند (Kashani Vahid et al., 2024; Nakhaei Moghadam et al., 2024; Obeid et al., 2020). بشارت (۲۰۰۳) نشان داد که سبک دلبستگی می‌تواند با میزان تعارضات زناشویی مرتبط باشد، به طوری که افراد با سبک دلبستگی ایمن کمتر دچار تعارضات زناشویی می‌شوند (Besharat, 2003). در مطالعه‌ای دیگر، بهرامپور و همکاران (۲۰۲۳) نقش میانجیگری افسردگی پس از زایمان و اختلال استرس پس از سانحه مرتبط با زایمان را در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و پیوند پس از زایمان در مادران مورد بررسی قرار دادند. نتایج نشان داد که سبک دلبستگی نقش مهمی در ایجاد و تقویت پیوند مادر و کودک پس از زایمان دارد (Bahrapour et al., 2023).

نظام ارزش‌ها نیز به عنوان یکی از مؤلفه‌های مهم در نگرش به جنس مخالف مطرح است. ارزش‌ها به عنوان معیارهای اساسی در زندگی افراد، نقش مهمی در تعیین رفتارها و نگرش‌های اجتماعی ایفا می‌کنند. رُهان (۲۰۰۰) بیان کرد که ارزش‌ها به عنوان یک سازه، نقش مهمی در شکل‌گیری هویت و نگرش‌های فردی دارند (Rohan, 2000). همچنین، پیگمایر (۲۰۲۱) به اهمیت نظریه ارزش‌ها در اقتصاد زیست‌محیطی پرداخت و نشان داد که ارزش‌ها می‌توانند نقش مهمی در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی و زیست‌محیطی ایفا کنند (Pirgmaier, 2021). استفنز و واگنر (۲۰۰۴) نیز در مطالعه‌ای به بررسی نگرش‌ها نسبت به همجنس‌گرایان در آلمان پرداختند و نشان دادند که نگرش‌های مثبت و منفی نسبت به همجنس‌گرایان می‌تواند با ارزش‌ها و ایدئولوژی‌های اجتماعی مرتبط باشد (Steffens & Wagner, 2004).

نگرش به عشق نیز به عنوان یکی از عوامل مهم در شکل‌گیری روابط بین فردی و نگرش به جنس مخالف مطرح است. هَندریک و هَندریک (۱۹۹۵) به بررسی تفاوت‌ها و شباهت‌های جنسیتی در عشق و جنسیت پرداختند و نشان دادند که نگرش‌های متفاوتی نسبت به عشق و روابط عاطفی بین جنسیت‌های مختلف وجود دارد (Hendrick & Hendrick, 1995; Kaur, 2024; Lei, 2024; Maarefvand & Shafiabady, 2024; Neto, 2023; Olekalns, 2022). هاشیم و همکاران (۲۰۲۳) در مطالعه‌ای به بررسی ارتباط بین سبک‌های دلبستگی و رضایت زناشویی پرداختند و نشان دادند که سبک‌های دلبستگی می‌توانند نقش مهمی در تعیین رضایت زناشویی داشته باشند (Hasim et al., 2023).

بررسی متغیرهای میانجیگر نیز می‌تواند به درک بهتری از روابط بین سبک‌های دلبستگی، نظام ارزش‌ها و نگرش به عشق با نگرش به جنس مخالف کمک کند. برای مثال، تانگ (۲۰۲۴) به بررسی تأثیر سبک‌های دلبستگی بر تاب‌آوری و تنظیم هیجان‌ها پرداخت و نشان داد که سبک‌های دلبستگی می‌توانند نقش مهمی در تعیین تاب‌آوری و تنظیم هیجان‌ها داشته باشند (Tang, 2024).

مطالعات مختلف نشان داده‌اند که سبک‌های دلبستگی نقش مهمی در شکل‌گیری نگرش‌ها و رفتارهای افراد در روابط بین فردی دارند. بشارت (۲۰۰۳) در پژوهشی به بررسی رابطه بین سبک‌های دلبستگی و تعارضات زناشویی پرداخت و نشان داد که افرادی که دارای سبک دلبستگی ایمن هستند، کمتر دچار تعارضات زناشویی می‌شوند و روابط بهتری با همسران خود دارند (Besharat, 2003). این یافته‌ها نشان‌دهنده تأثیر مهم سبک‌های دلبستگی بر کیفیت روابط زناشویی و خانوادگی است. علاوه بر این، پژوهش‌های دیگری نیز به بررسی نقش سبک‌های دلبستگی در روابط اجتماعی پرداخته‌اند. به عنوان مثال، بهرامپور و همکاران (۲۰۲۳) نشان دادند که سبک‌های دلبستگی می‌توانند پیوند مادر و کودک پس از زایمان را تقویت کنند و نقش میانجیگری افسردگی پس از زایمان و اختلال استرس پس از سانحه مرتبط با زایمان را در این رابطه مورد بررسی قرار دادند (Bahrapour et al., 2023). همچنین، پژوهش‌های دیگر نشان داده‌اند که سبک‌های دلبستگی می‌توانند بر تاب‌آوری و تنظیم هیجان‌ها تأثیرگذار باشند (Tang, 2024). نظام ارزش‌ها نیز به عنوان یکی از مؤلفه‌های مهم در شکل‌گیری نگرش‌ها و رفتارهای اجتماعی مورد توجه قرار گرفته است. رُهان (۲۰۰۰) بیان کرد که ارزش‌ها به عنوان یک سازه اساسی، نقش مهمی در تعیین رفتارها و نگرش‌های فردی دارند (Rohan, 2000). پژوهش پیگمایر (۲۰۲۱) نیز نشان داد که نظریه ارزش‌ها می‌تواند نقش مهمی در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی و زیست‌محیطی ایفا کند (Pirgmaier, 2021). این مطالعات تأکید می‌کنند که ارزش‌ها به عنوان یکی از عوامل کلیدی در شکل‌گیری نگرش‌ها و رفتارهای افراد در زمینه‌های مختلف زندگی نقش دارند. نگرش به عشق نیز به عنوان یکی از عوامل مهم در شکل‌گیری روابط بین فردی و نگرش به جنس مخالف مطرح است. هَندریک و هَندریک (۱۹۹۵) به بررسی تفاوت‌ها و شباهت‌های جنسیتی در عشق و

روابط عاطفی پرداختند و نشان دادند که نگرش‌های متفاوتی نسبت به عشق و روابط عاطفی بین جنسیت‌های مختلف وجود دارد (Hendrick & Hendrick, 1995). همچنین، پژوهش‌هایی مانند مطالعه لی و پارک (۲۰۲۰) نشان داده‌اند که سبک‌های دلبستگی می‌توانند بر مشکلات بین‌فردی تأثیرگذار باشند و نگرش به عشق می‌تواند نقش میانجیگری در این روابط ایفا کند (Lee & Park, 2020). این مطالعات نشان می‌دهند که نگرش به عشق می‌تواند به عنوان یک متغیر مهم در تحلیل روابط بین‌فردی مورد توجه قرار گیرد.

هدف این پژوهش تدوین مدل پیش‌بینی نگرش به جنس مخالف بر اساس سبک‌های دلبستگی و نظام ارزش‌ها با میانجیگری نگرش به عشق در دختران و پسران است. با توجه به نتایج پژوهش‌های پیشین، فرض بر این است که سبک‌های دلبستگی و نظام ارزش‌ها می‌توانند به طور مستقیم و از طریق نگرش به عشق، نگرش به جنس مخالف را تحت تأثیر قرار دهند.

روش شناسی

پژوهش انجام‌شده از لحاظ هدف، بنیادی و از نظر روش جزء پژوهش‌های توصیفی - همبستگی از نوع اکتشافی-متوالی و هدایت‌شده بود. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی دختران و پسران مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و راهنمایی انجمن اولیا و مربیان آموزش و پرورش شهر تهران در سال ۱۴۰۰-۱۴۰۱ بود که تعداد آن‌ها بالغ بر ۱۶۷۳ نفر بود. روش نمونه‌گیری به صورت تصادفی چندمرحله‌ای بود. شهر تهران به پنج منطقه (شمال، جنوب، شرق، غرب و مرکز) تقسیم شد و از هر منطقه تعداد پنج ناحیه و از هر ناحیه یک مرکز مشاوره به صورت تصادفی ساده انتخاب شد. از هر مرکز مشاوره تعداد ۱۴ نفر (۷ دختر و ۷ پسر) به صورت غیر تصادفی، داوطلبانه و در دسترس به عنوان نمونه انتخاب شدند. به طور کلی از هر منطقه ۷۰ نفر (۳۵ دختر و ۳۵ پسر) مراجعه‌کننده به عنوان نمونه انتخاب شدند. حجم نمونه بر اساس نرم‌افزار آماری Sample Power (۳۵۰ نفر) و با توجه به احتمال ۲۰ درصد افت آزمودنی‌ها، تعداد نمونه ۳۷۵ نفر انتخاب شد. داده‌های به‌دست‌آمده با استفاده از نرم‌افزار SPSS و معادلات ساختاری SmartPLS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. با توجه به پیچیدگی الگوی پژوهش، از روش‌های واریانس‌محور الگوسازی معادلات ساختاری به منظور الگویایی معادلات ساختاری در دو بخش الگوی اندازه‌گیری و الگوی ساختاری استفاده شد. در روش واریانس‌محور که نسل دوم معادلات ساختاری است، مطابق با نظر هیر (۲۰۱۰) و هنسلر (۲۰۰۹) ابتدا آزمون همگن بودن سؤالات یک متغیر اجرا شد و بر اساس آن بقیه آزمون بر روی الگوی ساختاری اجرا گردید.

سیاهه نگرش به جنس مخالف (ASI): سیاهه نگرش به جنس مخالف توسط گلیک و فیسکه (۱۹۹۶) تدوین شده است. این سیاهه نگرش نسبت به جنس مخالف را در سه مولفه (پدرسالاری، تمایز جنسی و دگر جنس‌گرایی) که شامل نگرش نسبت به جنس مخالف خصمانه و خیرخواهانه می‌باشد، ارزیابی می‌کند. این سیاهه دارای ۲۲ گویه است و سه عامل (نگرش خصمانه، نگرش خیرخواهانه و نگرش دوسوگرایانه) را بر اساس طیف لیکرت پنج‌گزینه‌ای (از بسیار مخالفم ۰ نمره، تا حدی مخالفم ۱ نمره، کمی مخالفم ۲ نمره، کمی موافقم ۳ نمره، تا حدی موافقم ۴ نمره، بسیار موافقم ۵ نمره) ارزیابی می‌کند. ۱۱ گویه این سیاهه مربوط به نگرش خصمانه و ۱۱ گویه دیگر مربوط به نگرش خیرخواهانه یا داوطلبانه می‌باشد و گویه‌های نگرش دوسوگرایانه شامل ترکیبی از نمرات دو عامل بالا می‌شود. تعدادی از سؤالات این سیاهه به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شود. در پژوهش گلیک و فیسکه (۱۹۹۶) مقدار اعتبار برای مقیاس‌های بالا به ترتیب برابر با ۰٫۸۶ تا ۰٫۸۹، و روایی این سیاهه به روش بازآزمایی ۰٫۹۲ و ۰٫۹۵ بدست آمد. در پژوهش سروقد (۱۳۹۲) در هنجاریابی این سیاهه، تعداد گویه‌ها از ۲۲ گویه به ۱۹ گویه کاهش یافت و ۳ گویه به دلیل بار عاملی کمتر از ۰٫۳۰ از سیاهه حذف شد. در پژوهش کریمی و همکاران (۱۳۹۹) اعتبار این ابزار بر اساس همسانی درونی به روش آلفای کرونباخ برای نگرش خصمانه ۰٫۷۸، نگرش خیرخواهانه ۰٫۷۹ و کل سیاهه ۰٫۸۰ گزارش گردید. در پژوهش انجام‌شده در پسران، اعتبار سیاهه نگرش به جنس مخالف بر اساس ضریب آلفای کرونباخ در خصوص سه عامل (نگرش خصمانه ۰٫۸۶، نگرش خیرخواهانه ۰٫۸۴ و نگرش دوسوگرایانه ۰٫۸۵) و در دختران (نگرش خصمانه ۰٫۸۴، نگرش خیرخواهانه ۰٫۸۳ و نگرش دوسوگرایانه ۰٫۸۲) به دست آمد (Saqezi & YazdaniEsfidvajani, 2020).

پرسشنامه سبک‌های دلبستگی: پرسشنامه سبک‌های دلبستگی توسط کولینز و رید (۱۹۹۶) به منظور ارزیابی چگونگی مهارت‌های ارتباطی و سبک رابطه صمیمانه بازننگری و تدوین شد. این پرسشنامه دارای ۱۸ سؤال بوده و سه زیرمقیاس دلبستگی ایمن، اجتنابی و اضطرابی را ارزیابی می‌کند. نمره‌گذاری در این پرسشنامه بر اساس طیف پنج‌درجه‌ای لیکرت از (کاملاً مخالفم = ۱ و کاملاً موافقم = ۵) انجام می‌شود. نمره‌گذاری سه زیرمقیاس بر اساس سؤالات (سبک دلبستگی ایمن ۱، ۸، ۹، ۱۰، ۱۴، ۱۷؛ سبک دلبستگی اجتنابی ۳، ۴، ۷، ۱۵، ۱۶، ۱۸ و سبک دلبستگی اضطرابی ۲، ۵، ۶، ۱۱، ۱۲، ۱۳) صورت می‌گیرد. نمره‌گذاری سؤالات ۲، ۳، ۴، ۹، ۱۰، ۱۶، ۱۷، ۱۸ به صورت معکوس انجام می‌شود. کولینز و رید (۱۹۹۶) اعتبار ابزار را بر اساس سه زیرمقیاس ایمن، اجتنابی و اضطراب در فاصله زمانی ۸ ماه توسط ضریب آلفای کرونباخ به ترتیب برابر با ۰٫۸۱، ۰٫۷۸ و ۰٫۸۵، همچنین روایی ابزار را نیز مطلوب

گزارش کردند. هاشمی و همکاران (۱۳۹۶) اعتبار ابزار را برای هر یک از ابعاد دلبستگی ایمن، دلبستگی اجتنابی و اضطرابی به ترتیب برابر با ۰,۷۰، ۰,۷۸ و ۰,۷۸ به دست آوردند. در پژوهش انجام شده، اعتبار ابزار در پسران برای هر یک از ابعاد دلبستگی ایمن، دلبستگی اجتنابی و اضطرابی به ترتیب برابر با ۰,۷۸، ۰,۸۳ و ۰,۸۵ و همچنین اعتبار ابزار در دختران برای ابعاد دلبستگی ایمن، دلبستگی اجتنابی و اضطرابی به ترتیب برابر با ۰,۷۶، ۰,۸۴ و ۰,۸۶ به دست آمد (Parsakia, Farzad, & Rostami, 2023).

مقیاس نظام ارزش‌ها: مقیاس نظام ارزش‌ها توسط شوارتز (۲۰۰۶) ساخته شده است. این مقیاس دارای ۵۷ ارزش است که شامل ۳۰ ارزش غایی و ۲۷ ارزش ابزاری است. این مقیاس ده مولفه نظام ارزشی را شامل می‌شود که عبارت‌اند از: قدرت (گویه‌های ۲۵ تا ۲۹)، استقلال (گویه‌های ۴۱ تا ۴۷)، برانگیختگی (گویه‌های ۳۰ تا ۳۳)، همنوایی (گویه‌های ۱۳ تا ۱۷)، امنیت (گویه‌های ۱۸ تا ۲۴)، سنت (گویه‌های ۸ تا ۱۲)، لذت‌گرایی (گویه‌های ۳۴ تا ۳۶)، موفقیت (گویه‌های ۳۷ تا ۴۰)، خیرخواهی (گویه‌های ۱ تا ۷) و جهان‌گرایی (گویه‌های ۴۸ تا ۵۷). نمره‌گذاری در این مقیاس بر اساس طیف ۷ درجه‌ای لیکرت از (۱ مخالف ارزش‌های من) تا (۷ عالی) است. در تحلیل نمرات مقیاس نظام ارزشی، حد پایین نمرات ۵۷، حد متوسط نمرات ۱۷۱ و حد بالای نمرات ۲۸۵ است. در صورتی که نمرات مقیاس بین ۵۷ تا ۱۱۴ باشد، میزان نظام ارزشی ضعیف است. در صورتی که نمرات مقیاس بین ۱۱۴ تا ۱۷۱ باشد، میزان نظام ارزشی در سطح متوسط است. در صورتی که نمرات بالای ۱۷۱ باشد، میزان نظام ارزشی بسیار خوب است. میزان اعتبار و روایی مقیاس نظام ارزشی توسط شوارتز (۲۰۰۶) توسط آزمون آلفای کرونباخ ۰,۷۸ و در خصوص هر کدام از مولفه‌ها (قدرت ۰,۸۶، استقلال ۰,۷۹، برانگیختگی ۰,۷۶، همنوایی ۰,۸۱، امنیت ۰,۷۶، سنت ۰,۸۳، لذت‌طلبی ۰,۷۷، موفقیت ۰,۷۴، خیرخواهی ۰,۷۹ و جهان‌گرایی ۰,۷۰) گزارش شده است. دلخوش (۱۳۹۱) در یک نمونه شامل ۱۲۰ دانشجوی دختر و پسر از طریق روش بازآزمایی به فاصله ۲ هفته‌ای اعتبار بالایی را بر اساس ضریب آلفای کرونباخ گزارش کرد. ماندگاری (۱۳۹۲) اعتبار این مقیاس را بر اساس ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰,۹۶ به دست آورد. در پژوهش انجام شده، اعتبار ابزار در پسران برای مقیاس نظام ارزشی ۰,۸۳ و برای هر یک از مولفه‌ها (قدرت ۰,۸۴، استقلال ۰,۸۴، برانگیختگی ۰,۸۱، همنوایی ۰,۸۳، امنیت ۰,۸۵، سنت ۰,۸۱، لذت‌طلبی ۰,۸۶، موفقیت ۰,۸۳، خیرخواهی ۰,۸۲ و جهان‌گرایی ۰,۸۲) و همچنین اعتبار ابزار در دختران برای مقیاس نظام ارزشی ۰,۸۲ و برای هر یک از مولفه‌ها (قدرت ۰,۸۵، استقلال ۰,۸۴، برانگیختگی ۰,۸۱، همنوایی ۰,۷۹، امنیت ۰,۸۴، سنت ۰,۷۷، لذت‌طلبی ۰,۸۳، موفقیت ۰,۸۲، خیرخواهی ۰,۷۸ و جهان‌گرایی ۰,۸۳) به دست آمد.

مقیاس نگرش به عشق (LAS): مقیاس نگرش به عشق توسط هندریک و هندریک (۱۹۸۶) بر پایه‌ی الگوی "لی" طراحی و اعتباریابی شده است. این مقیاس در ابتدا دارای ۴۲ گویه بسته پاسخ بود. مقیاس نگرش به عشق مجدداً بازنگری شد و تعداد گویه‌های آن به ۲۴ کاهش یافت. این مقیاس ابعاد شش‌گانه عشق (اروس، لودوس، استورگ، پراگما، مانیا و آگاه) را ارزیابی می‌کند. روش نمره‌گذاری در این مقیاس بر اساس طیف چهار درجه‌ای لیکرت (از خیلی موافقم تا خیلی مخالفم) محاسبه می‌شود. در این مقیاس، ابعاد اروس (عشق رمانتیک) شامل گویه‌های ۱ تا ۴، لودوس (عشق بازیگرانه) گویه‌های ۵ تا ۸، استورگ (عشق دوستانه) گویه‌های ۹ تا ۱۲، پراگما (عشق واقع‌گرایانه) گویه‌های ۱۳ تا ۱۶، مانیا (عشق شهوانی) گویه‌های ۱۷ تا ۲۰، آگاه (عشق فداکارانه) گویه‌های ۲۱ تا ۲۴ را ارزیابی می‌کند. نمره‌ای که فرد در هر خرده مقیاس بدست می‌آورد، بیانگر میزان نگرشی است که نسبت به آن خرده مقیاس دارد. نمره بالا در هر خرده مقیاس نشان‌دهنده میزان گرایش بالا در خرده مقیاس مربوطه و نمره پایین نشان‌دهنده گرایش اندک به آن است. در پژوهش هندریک و هندریک (۱۹۸۶) میزان اعتبار این مقیاس بر اساس ضریب آلفای کرونباخ بین ۰,۷۵ تا ۰,۸۸ گزارش شده است. نوری و جان‌بزرگی (۱۳۹۰) میزان اعتبار این مقیاس را ۰,۸۹ به دست آوردند. موسوی و همکاران (۱۳۹۳) میزان اعتبار این مقیاس را با استفاده از آلفای کرونباخ در دامنه بین ۰,۴۹ تا ۰,۸۱ و اعتبار کل را ۰,۸۲ گزارش کردند. اردشیری (۱۳۹۳) اعتبار این مقیاس را بر اساس آلفای کرونباخ ۰,۷۹ به دست آورد. در پژوهش انجام شده، اعتبار ابزار در پسران برای هر یک از مولفه‌های مقیاس نگرش به عشق (اروس ۰,۸۴، لودوس ۰,۸۶، استورگ ۰,۸۵، پراگما ۰,۸۶، مانیا ۰,۸۵ و آگاه ۰,۸۳) و همچنین اعتبار ابزار در دختران برای هر یک از مولفه‌های مقیاس نگرش به عشق (اروس ۰,۸۲، لودوس ۰,۸۴، استورگ ۰,۸۳، پراگما ۰,۸۱، مانیا ۰,۸۲ و آگاه ۰,۸۳) به دست آمد (Godarzi & Khojaste, 2020).

یافته‌ها

یافته‌های به دست آمده بر اساس بررسی ویژگی‌های جمعیت شناختی نشان داد که از لحاظ دامنه سنی، بیشترین درصد دختران (۵۷,۳۲٪) بین سنین ۱۶ تا ۲۰ سال و کمترین درصد (۲۱,۳۴٪) بین سنین ۱۱ تا ۱۵ سال بودند. همچنین بیشترین پسران از لحاظ سنی (۶۱,۵۸٪) بین ۱۶ تا ۲۰ سال و کمترین (۲۴,۵۳٪) بین سنین ۱۱ تا ۱۵ سال قرار داشتند. همچنین در خصوص مدت دوستی، بیشترین درصد پسران (۶۳,۴۹٪) بین ۵ تا ۱۰ سال و کمترین مدت دوستی (۱۷,۶۸٪) زیر ۵ سال بود. در دختران، بیشترین مدت دوستی (۶۱,۴۷٪) بین ۵ تا ۱۰ سال و کمترین مدت دوستی (۱۵,۷۳٪) زیر ۵ سال بود. از

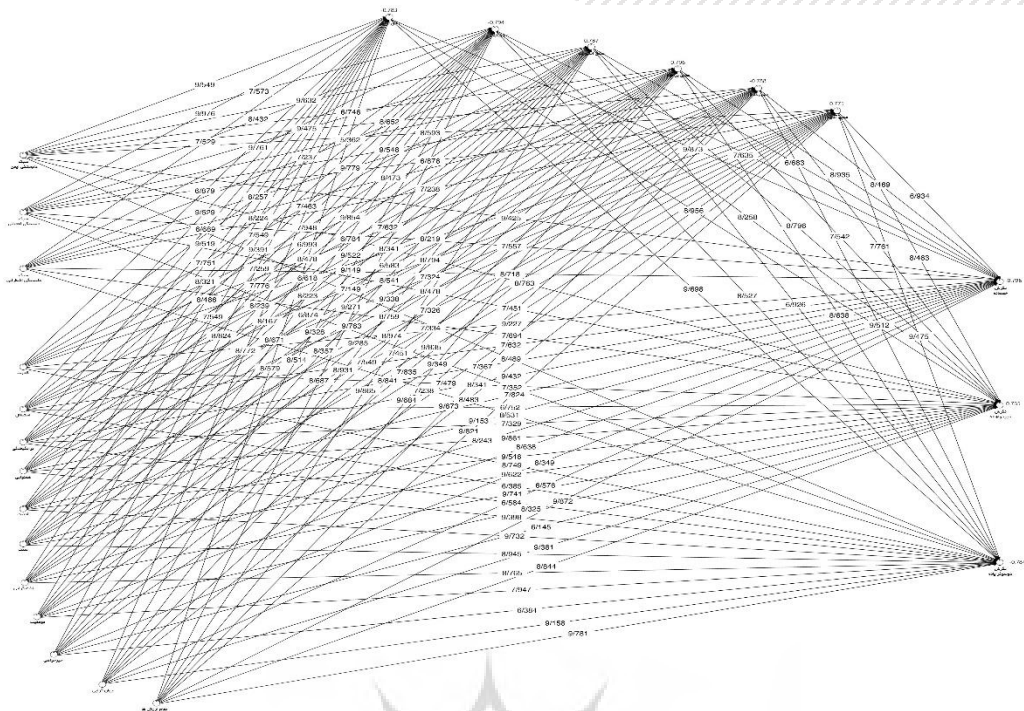
لحاظ میزان تحصیلات، بیشترین درصد دختران در مقطع متوسطه دوم پایه یازدهم (۵۷,۴۲٪) و کمترین (۲۱,۳۵٪) در مقطع متوسطه اول پایه نهم بودند. همچنین بیشترین درصد پسران در مقطع متوسطه دوم پایه دوازدهم (۶۳,۴۹٪) و کمترین (۲۶,۴۹٪) در مقطع متوسطه اول پایه نهم بودند. همچنین بیشترین پسران (۷۴,۴۸٪) و دختران (۷۱,۶۵٪) تک‌فرزندی بودند و کمترین تعداد (۱۱,۳۲٪ در پسران و ۸,۲۱٪ در دختران) دو فرزند بودند.

جدول ۱. میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش در دختران و پسران

متغیرها	میانگین	انحراف استاندارد	ضریب کشیدگی	ضریب کجی	میانگین	انحراف استاندارد	ضریب کشیدگی	ضریب کجی
	دختران	دختران	دختران	دختران	پسران	پسران	پسران	پسران
سبک‌های دلبستگی ایمن	21.65	11.24	1.342	-0.467	25.47	14.37	1.458	-0.473
سبک‌های دلبستگی اجتنابی	32.83	17.53	1.454	-0.489	39.76	21.84	1.476	-0.495
سبک‌های دلبستگی اضطرابی	51.76	26.82	1.736	-0.641	53.93	28.79	1.852	-0.759
نظام ارزش‌ها	47.93	23.84	1.569	-0.628	53.14	25.70	1.699	-0.676
نگرش به عشق اروس (رمانتیک)	52.78	24.69	1.547	-0.635	52.61	24.67	1.549	-0.642
نگرش به عشق لودوس (بازیگرانه)	53.69	25.68	1.683	-0.643	55.83	27.69	1.783	-0.718
نگرش به عشق استورگ (دوستانه)	53.47	25.39	1.652	-0.612	54.97	26.88	1.769	-0.684
نگرش به عشق پراگما (واقع‌گرایانه)	39.87	17.92	1.461	-0.602	57.96	28.73	1.852	-0.726
نگرش به عشق مانیا (شهوایی)	52.77	24.68	1.543	-0.632	54.78	26.82	1.759	-0.673
نگرش به عشق آکاپه (فداکارانه)	52.87	24.71	1.532	-0.649	42.74	19.45	1.486	-0.618
نگرش به جنس مخالف (خصمانه)	59.32	30.76	1.883	-0.758	64.59	36.27	1.976	-0.887
نگرش به جنس مخالف (خیرخواهانه)	54.69	26.51	1.731	-0.657	49.65	23.96	1.648	-0.624
نگرش به جنس مخالف (دوسوگرایانه)	51.47	26.49	1.852	-0.724	53.62	25.18	1.675	-0.637

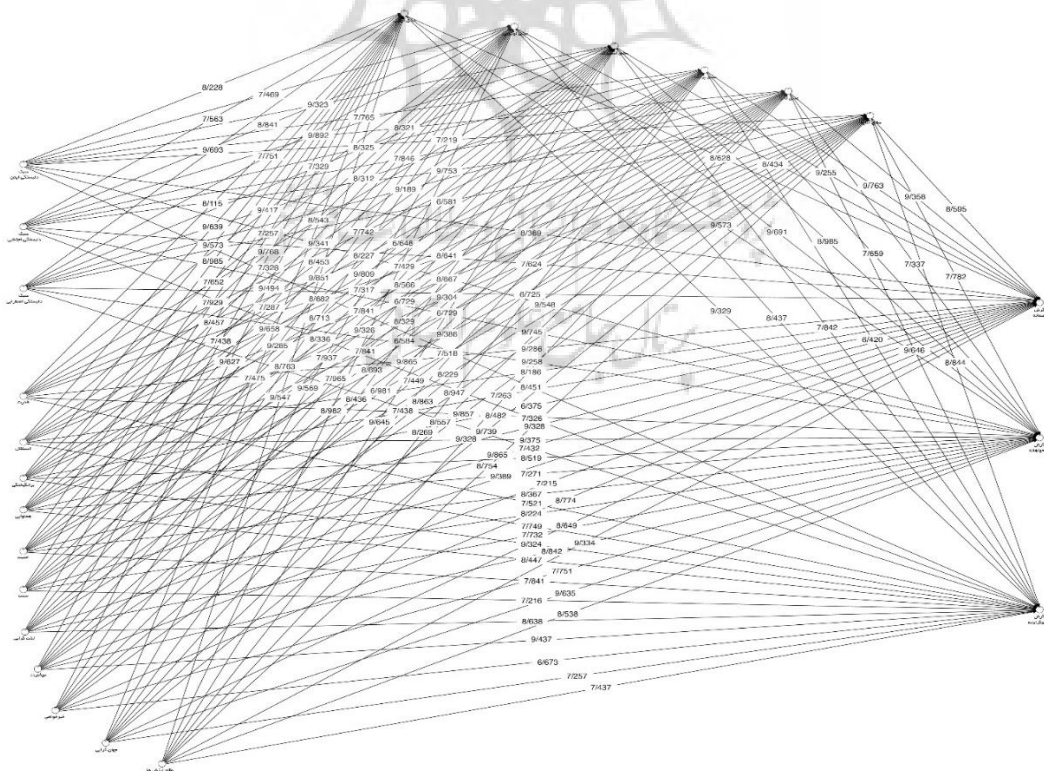
بر اساس میانگین و انحراف معیار به‌دست‌آمده، نتایج نشان داده است که بیشترین میانگین در رابطه با دختران در خصوص مولفه‌های سبک‌های دلبستگی اضطرابی (۵۱,۷۶)، نظام ارزش‌ها (۴۷,۹۳)، نگرش به عشق لودوس (۵۳,۶۹)، نگرش به عشق استورگ (۵۳,۴۷) و نگرش به جنس مخالف (خصمانه) (۵۹,۳۲) به‌دست‌آمد. همچنین بیشترین میانگین در رابطه با پسران در خصوص مولفه‌های سبک‌های دلبستگی اضطرابی (۵۳,۹۳)، نظام ارزش‌ها (۵۳,۱۴)،

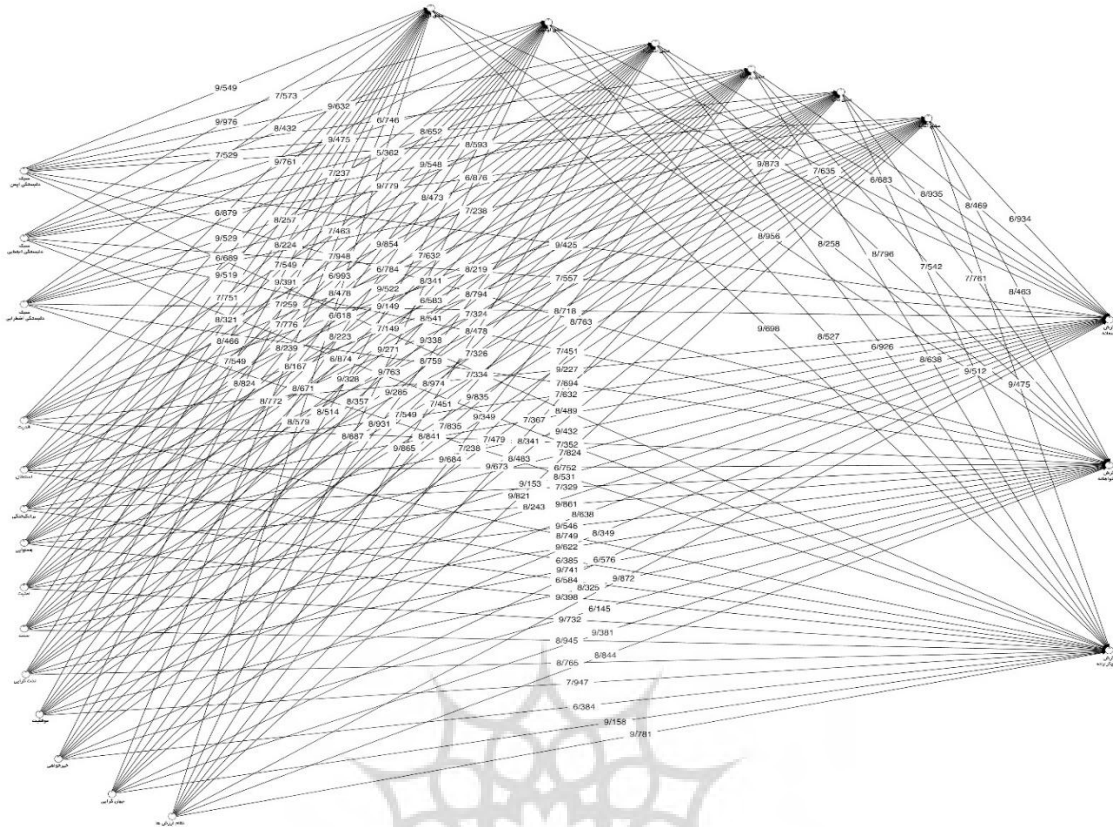
شکل ۲. مدل ساختاری در حالت تخمین ضرایب استاندارد با حضور میانجی در پسران

همچنین نتایج شکل ۱ و ۲ با استفاده از آزمون همگن بودن در قالب تحلیل عاملی تأییدی بر روی الگو در حالت تخمین ضرایب استاندارد با حضور میانجی در دختران و پسران نشان داد که بار عاملی هر سؤال حداقل بالای ۰,۷ بوده است.

شکل ۳. مدل ساختاری در حالت معناداری ضرایب با حضور میانجی در دختران

شکل ۴. مدل ساختاری در حالت معناداری ضرایب با حضور میانجی در پسران

همچنین نتایج شکل ۳ و ۴ نیز با استفاده از آزمون همگن بودن در قالب تحلیل عاملی تأییدی در حالت معناداری ضرایب با حضور میانجی در دختران و پسران نشان داد که با توجه به مقدار سطح معناداری که کمتر از ۰,۰۱ است و یا مقدار آماره تی که خارج از بازه ۱,۹۶- و ۱,۹۶+ است، فرض صفر رد و سوال پژوهش تأیید می‌شود.

جدول ۲. نتایج ضرایب پایایی آلفای کرونباخ پرسشنامه‌های پژوهش بر روی نمونه دختران

متغیر	پایایی اشتراکی	پایایی ترکیبی	پایایی ترکیبی دل‌ویں گلدشتاین	همبستگی اسپیرمن	آلفای کرونباخ
سبک دلبستگی ایمن	0.718	0.825	0.825	0.793	0.761
سبک دلبستگی اجتنابی	0.725	0.832	0.832	0.827	0.847
سبک دلبستگی اضطرابی	0.736	0.849	0.849	0.832	0.865
نظام ارزش‌ها	0.753	0.861	0.861	0.787	0.820
قدرت	0.793	0.885	0.885	0.847	0.859
استقلال	0.774	0.873	0.873	0.825	0.843
برانگیختگی	0.738	0.854	0.854	0.776	0.814
همنوایی	0.732	0.847	0.847	0.743	0.793
امنیت	0.786	0.879	0.879	0.839	0.846
سنت	0.714	0.836	0.836	0.721	0.773
لذت‌گرایی	0.769	0.869	0.869	0.814	0.837
موفقیت	0.743	0.861	0.861	0.783	0.825
خیرخواهی	0.729	0.842	0.842	0.736	0.784
جهان‌گرایی	0.754	0.865	0.865	0.792	0.831
عشق اروس (رمانتیک)	0.764	0.827	0.827	0.839	0.827

0.849	0.861	0.859	0.859	0.793	عشق لودوس (بازیگرانه)
0.838	0.859	0.843	0.843	0.786	عشق استورگ (دوستانه)
0.815	0.824	0.817	0.817	0.739	عشق پراگما (واقع‌گرایانه)
0.823	0.835	0.824	0.824	0.751	عشق مانیا (شهوایی)
0.831	0.847	0.836	0.836	0.774	عشق آگاه (فداکارانه)
0.847	0.831	0.847	0.847	0.769	نگرش به جنس مخالف خصمانه
0.835	0.826	0.835	0.835	0.754	نگرش به جنس مخالف خیرخواهانه
0.822	0.811	0.823	0.823	0.732	نگرش به جنس مخالف دوسوگرایانه

جدول ۳. نتایج ضرایب پایایی آلفای کرونباخ پرسشنامه‌های پژوهش بر روی نمونه پسران

متغیر	پایایی اشتراکی	پایایی ترکیبی	پایایی ترکیبی دل‌بین‌گلدشت‌این	همبستگی اسپیرمن	آلفای کرونباخ
سبک دل‌بستگی ایمن	0.732	0.847	0.847	0.759	0.785
سبک دل‌بستگی اجتنابی	0.746	0.853	0.853	0.764	0.836
سبک دل‌بستگی اضطرابی	0.754	0.869	0.869	0.786	0.854
نظام ارزش‌ها	0.746	0.860	0.860	0.845	0.836
قدرت	0.753	0.872	0.872	0.857	0.845
استقلال	0.764	0.876	0.876	0.863	0.849
برانگیختگی	0.721	0.837	0.837	0.824	0.817
همنوایی	0.738	0.863	0.863	0.841	0.834
امنیت	0.779	0.881	0.881	0.868	0.852
سنت	0.718	0.826	0.826	0.817	0.811
لذت‌گرایی	0.783	0.884	0.884	0.872	0.867
موفقیت	0.749	0.865	0.865	0.849	0.839
خیرخواهی	0.732	0.853	0.853	0.835	0.827
جهان‌گرایی	0.726	0.844	0.844	0.827	0.823
عشق اروس (رمانتیک)	0.768	0.848	0.848	0.853	0.846
عشق لودوس (بازیگرانه)	0.791	0.872	0.872	0.871	0.863
عشق استورگ (دوستانه)	0.784	0.865	0.865	0.864	0.859
عشق پراگما (واقع‌گرایانه)	0.797	0.876	0.876	0.875	0.867
عشق مانیا (شهوایی)	0.776	0.859	0.859	0.858	0.857
عشق آگاه (فداکارانه)	0.765	0.843	0.843	0.842	0.832
نگرش به جنس مخالف خصمانه	0.776	0.864	0.864	0.849	0.865
نگرش به جنس مخالف خیرخواهانه	0.759	0.847	0.847	0.825	0.847
نگرش به جنس مخالف دوسوگرایانه	0.763	0.852	0.852	0.837	0.852

آزمون‌های پایایی مدل اندازه‌گیری بر اساس نتایج جدول‌های ۲ و ۳ نشان می‌دهد: پایایی مدل بر اساس ضریب آلفای کرونباخ در هر یک از متغیرها بالای ۰,۷ است. بنابراین، پایایی توسط آلفای کرونباخ تایید می‌شود. همچنین، نتایج آزمون پایایی ترکیبی (دل‌بین‌گلدشت‌این) و شاخص ضریب همبستگی اسپیرمن نشان می‌دهد که CR و rho_a هر یک از متغیرها نیز بالای ۰,۷ می‌باشد. از طرفی، آزمون پایایی اشتراکی که در برگیرنده این مفهوم است که هر سوال در حقیقت شاخص اشتراکی یا سهمی است که آن سوال از متغیر خود سنجش می‌کند، مطابق با عرف علمی، میانگین این شاخص در خصوص متغیرهای مورد بررسی بالاتر از ۰,۵ می‌باشد. بنابراین، بر اساس چهار آزمون پایایی، مدل مورد تایید قرار می‌گیرد و می‌توان ادعا نمود که نتایج پژوهش به نمونه‌های دیگری از همان جامعه قابل تعمیم است.

برای بررسی روایی سازه مدل انعکاسی، روایی همگرا و روایی واگرا از دو آزمون میانگین واریانس استخراجی و مقایسه آزمون پایایی ترکیبی CR با میانگین واریانس استخراجی که دربرگیرنده همان پایایی اشتراکی AVE می‌باشد، مورد سنجش قرار گرفت. نتایج نشان داده است که کلیه متغیرها دارای CR بزرگتر از AVE می‌باشد، بنابراین هر دو شرط روایی همگرا برقرار است و می‌توان ادعا نمود مدل دارای همگرایی می‌باشد و نیز کلیه شاخص‌های AVE بالاتر از ۰.۵ است. بنابراین، شرط اول روایی همگرا بودن نیز برقرار است. همچنین، بر اساس سه آزمون بارهای عرضی، فورنر لارکر (۱۹۸۱) و HTMT، روایی واگرا در این پژوهش مورد تأیید قرار گرفته است و با تأیید روایی همگرا می‌توان ادعا کرد که الگوی تدوین‌شده از روایی سازه برخوردار است.

با توجه به اینکه کیفیت جایگزین برآزش در معادلات ساختاری کوواریانس محور، شاخص اشتراکی روایی متقاطع است، نتایج بدست آمده نشان داده است که مقادیر الگو شاخص کیفیت اندازه‌گیری بالاتر از ۰.۱۵ می‌باشد که نشان می‌دهد الگوی اندازه‌گیری از کیفیت بالایی برخوردار است. همچنین، نتایج R2 یا ضریب تعیین (R2) نشان می‌دهد که در هر معادله ساختاری، متغیرهای برون‌زا روی هم رفته چقدر از رفتار متغیر درون‌زا را پیش‌بینی می‌کند. بنابر هدف اصلی پژوهش در تدوین مدل، وجود R2 مطلوب می‌باشد. همچنین، در آزمون کیفیت مدل درونی (ساختاری) از شاخص CVRED که مخفف روایی متقاطع افزونگی می‌باشد، استفاده شد که نتایج کیفیت روایی متقاطع افزونگی مدل ساختاری برای نگرش به جنس مخالف نسبتاً قوی و در خصوص مولفه‌های سبک‌های دلبستگی، نظام ارزش‌ها و نگرش به عشق نیز از کیفیت بسیار قوی برخوردار بود. با توجه به نتایج به‌دست‌آمده از مدل اندازه‌گیری با مدل ساختاری در بخش CVCOM نشان داد که هر دو مدل از کیفیت نسبتاً مناسب و بالایی برخوردار می‌باشد. بر این اساس، از آزمون‌های مدل کلی استفاده شد تا مشخص شود پیش‌بینی مدل از نتایج در چه وضعیتی قرار دارد. زیرا مدل اصلی تحقیق ترکیبی از دو مدل است. نتایج آزمون برآزش SRMR 061/0 > 08/0 = بدست آمد که نشان می‌دهد آزمون از برآزش مطلوبی برخوردار است. آزمون برآزش PLS توسط تلپهوس (۲۰۰۵) ارائه شده که ترکیبی از دو مدل بیرونی و درونی است. نتایج حاصله براساس فرمول GOF که برابر مجذور مضروب میانگین واریانس استخراج شده و ضرایب تعیین متغیرهای درون‌زاد می‌باشد، به ترتیب برابر مقادیر ۰.۰۱ (کوچک)، ۰.۲۵ (متوسط) و ۰.۳۶ (بزرگ) می‌باشد (وتزلو، اودکرکن، و ون اوپن، ۲۰۰۹). اگرچه این شاخص برای تأیید اعتبار مدل مناسب نمی‌باشد، با این وجود می‌تواند برای ارزیابی اینکه چقدر مدل پیشنهادی می‌تواند مجموعه‌ای از داده‌ها را خوب توصیف کند، مفید باشد (هنسلر و ساراستد، ۲۰۱۳). در این پژوهش، میزان $GOF = 0.44$ بزرگتر از ۰.۳۶ می‌باشد که نشان می‌دهد مدل آزمون‌شده در پیش‌بینی متغیرهای مکنون درون‌زا موفق بوده است.

بررسی معناداری مسیرهای مستقیم نشان داده‌شده در اشکال فوق نشان داده است که مولفه‌های سبک‌های دلبستگی (ایمن، اجتنابی و اضطرابی)، نظام ارزش‌ها (قدرت، استقلال، برانگیختگی، همنوایی، امنیت، سنت، لذت‌گرایی، موفقیت، خیرخواهی و جهان‌گرایی) و نگرش به عشق (اروس، لودوس، استورگ، پراگما، مانیا و آگاه) بر نگرش به جنس مخالف (نگرش خصمانه، نگرش خیرخواهانه و نگرش دوسوگرایانه) در دختران و پسران با توجه به سطح معناداری ۰.۰۱ و نیز مقدار ضرایب معناداری آماره t که خارج از بازه -2.58 تا 2.58 است، در سطح اطمینان ۰.۹۹ فرض صفر را رد و فرض پژوهش را که خبر از وجود رابطه معنادار مولفه‌های سبک‌های دلبستگی (ایمن، اجتنابی و اضطرابی)، نظام ارزش‌ها (قدرت، استقلال، برانگیختگی، همنوایی، امنیت، سنت، لذت‌گرایی، موفقیت، خیرخواهی و جهان‌گرایی) و نگرش به عشق (اروس، لودوس، استورگ، پراگما، مانیا و آگاه) با نگرش به جنس مخالف (نگرش خصمانه، نگرش خیرخواهانه و نگرش دوسوگرایانه) در دختران و پسران می‌باشد، تأیید می‌کند.

همچنین، بررسی مسیر غیرمستقیم در رابطه پیش‌بینی نگرش به جنس مخالف (نگرش خصمانه، نگرش خیرخواهانه و نگرش دوسوگرایانه) بر اساس مولفه‌های سبک‌های دلبستگی (ایمن، اجتنابی و اضطرابی)، نظام ارزش‌ها (قدرت، استقلال، برانگیختگی، همنوایی، امنیت، سنت، لذت‌گرایی، موفقیت، خیرخواهی و جهان‌گرایی) و نگرش به عشق (اروس، لودوس، استورگ، پراگما، مانیا و آگاه) با نتایج ضرایب معناداری به‌دست‌آمده نشان داد که در مسیر غیرمستقیم بین مولفه‌های سبک‌های دلبستگی (ایمن، اجتنابی و اضطرابی)، نظام ارزش‌ها (قدرت، استقلال، برانگیختگی، همنوایی، امنیت، سنت، لذت‌گرایی، موفقیت، خیرخواهی و جهان‌گرایی) و میانجی‌گری نگرش به عشق (اروس، لودوس، استورگ، پراگما، مانیا و آگاه) با نگرش به جنس مخالف (نگرش خصمانه، نگرش خیرخواهانه و نگرش دوسوگرایانه) در دختران و پسران بر اساس مقدار ضرایب معناداری آماره t در سطح اطمینان ۰.۹۹ رابطه معنادار بود.

بر اساس فرمول بارون و کنی (۲۰۱۰) در خصوص اندازه نقش میانجی VAF یا شمول واریانس، نتایج نشان داد که مولفه‌های سبک دلبستگی ایمن (۰.۴۱۷)، اجتنابی (۰.۴۲۳) و اضطرابی (۰.۴۲۵)، نظام ارزش‌ها (۰.۴۰۱) و مولفه‌های قدرت (۰.۴۴۳)، استقلال (۰.۳۹۸)، برانگیختگی (۰.۳۹۴)، همنوایی (۰.۳۹۲)، امنیت (۰.۴۴۱)، سنت (۰.۳۶۲)، لذت‌گرایی (۰.۳۹۵)، موفقیت (۰.۳۹۶)، خیرخواهی (۰.۳۸۷)، جهان‌گرایی (۰.۳۹۷) و نگرش به عشق (اروس، لودوس، استورگ، پراگما، مانیا و آگاه) نقش میانجی‌گری جزئی در پیش‌بینی نگرش به جنس مخالف (نگرش خصمانه، نگرش خیرخواهانه و نگرش دوسوگرایانه) در دختران داشت. همچنین، نقش میانجی VAF یا شمول واریانس نتایج نشان داد که مولفه‌های سبک دلبستگی ایمن (۰.۴۱۸)، اجتنابی

(۰،۴۲۱) و اضطرابی (۰،۴۲۴) و نظام ارزش‌ها (۰،۴۱۰) و مولفه‌های قدرت (۰،۴۲۵)، استقلال (۰،۴۲۶)، برانگیختگی (۰،۳۹۲)، همنوایی (۰،۴۲۱)، امنیت (۰،۴۲۷)، سنت (۰،۳۷۴)، لذت‌گرایی (۰،۴۲۹)، موفقیت (۰،۴۲۳)، خیرخواهی (۰،۳۹۷)، جهان‌گرایی (۰،۳۹۵) و نگرش به عشق (اروس، لودوس، استورگ، پراگما، مانیا و آگاه) نقش میانجی‌گری جزئی در پیش‌بینی نگرش به جنس مخالف (نگرش خصمانه، نگرش خیرخواهانه و نگرش دوسوگرایانه) در پسران داشتند.

بر اساس نتایج به‌دست‌آمده می‌توان بیان نمود که الگوی اندازه‌گیری با الگوی ساختاری در تدوین مدل پیش‌بینی نگرش به جنس مخالف براساس سبک‌های دلبستگی و نظام ارزش‌ها با میانجی‌گری نگرش به عشق در دختران و پسران مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و راهنمایی انجمن اولیا و مربیان آموزش و پرورش شهر تهران از کیفیت نسبتاً مناسب و مطلوبی برخوردار بود.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های این پژوهش نشان داد که سبک‌های دلبستگی (ایمن، اجتنابی و اضطرابی)، نظام ارزش‌ها (قدرت، استقلال، برانگیختگی، همنوایی، امنیت، سنت، لذت‌گرایی، موفقیت، خیرخواهی و جهان‌گرایی) و نگرش به عشق (اروس، لودوس، استورگ، پراگما، مانیا و آگاه) به طور مستقیم و از طریق نگرش به عشق، نگرش به جنس مخالف را تحت تأثیر قرار می‌دهند. این نتایج با بسیاری از پژوهش‌های پیشین همخوانی دارد و نقش مهم سبک‌های دلبستگی و نظام ارزش‌ها در تعیین نگرش‌ها و رفتارهای اجتماعی را تأیید می‌کند.

نتایج نشان داد که سبک‌های دلبستگی می‌توانند به طور مستقیم بر نگرش به جنس مخالف تأثیر بگذارند. افراد با سبک دلبستگی ایمن تمایل به داشتن نگرش مثبت‌تر و سالم‌تر نسبت به روابط با جنس مخالف دارند. این یافته با پژوهش‌های بشارات (۲۰۰۳) همخوانی دارد که نشان داد افراد با سبک دلبستگی ایمن کمتر دچار تعارضات زناشویی می‌شوند و روابط بین فردی موفق‌تری دارند (Besharat, 2003). همچنین، بهرامپور و همکاران (۲۰۲۳) نیز نشان دادند که سبک‌های دلبستگی می‌توانند پیوند مادر و کودک را پس از زایمان تقویت کنند، که این نشان‌دهنده اهمیت سبک دلبستگی در روابط نزدیک و صمیمانه است (Bahrampour et al., 2023). نتایج پژوهش حاضر همچنین نشان داد که نظام ارزش‌ها نیز به طور مستقیم بر نگرش به جنس مخالف تأثیرگذار است. افرادی که ارزش‌های قدرتمندی مانند استقلال، برانگیختگی و خیرخواهی را پذیرفته‌اند، تمایل به داشتن نگرش مثبت‌تر و کمتر خصمانه نسبت به جنس مخالف دارند. این یافته‌ها با نظریات مطرح‌شده توسط رُهان (۲۰۰۰) و پیگمایر (۲۰۲۱) همخوانی دارد که ارزش‌ها را به عنوان پایه و اساس رفتارها و نگرش‌های اجتماعی معرفی کرده‌اند (Pirgmaier, 2021; Rohan, 2000). علاوه بر این، نتایج نشان داد که نگرش به عشق نیز به عنوان یک متغیر میانجی می‌تواند تأثیر سبک‌های دلبستگی و نظام ارزش‌ها بر نگرش به جنس مخالف را تقویت کند. این یافته با پژوهش‌های هندریک و هندریک (۱۹۹۵) همخوانی دارد که نشان داد نگرش به عشق و روابط عاطفی می‌تواند تفاوت‌های جنسیتی در نگرش‌ها و رفتارهای مرتبط با جنس مخالف را توضیح دهد (Hendrick & Hendrick, 1995).

یکی از محدودیت‌های این پژوهش استفاده از نمونه‌ای محدود به دانش‌آموزان مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و راهنمایی در شهر تهران بود که ممکن است نتایج قابل تعمیم به جمعیت‌های دیگر نباشد. همچنین، استفاده از ابزارهای پرسشنامه‌ای که ممکن است دچار محدودیت‌های پاسخ‌دهی و سوگیری‌های فردی باشند، می‌تواند یکی دیگر از محدودیت‌ها باشد.

برای تحقیقات آینده، پیشنهاد می‌شود که پژوهشگران از نمونه‌های گسترده‌تر و متنوع‌تری استفاده کنند تا نتایج قابل تعمیم‌تری به دست آورند. همچنین، بررسی تأثیر سایر عوامل محیطی و فرهنگی بر نگرش به جنس مخالف می‌تواند به درک بهتری از این پدیده کمک کند. استفاده از روش‌های کیفی مانند مصاحبه‌های عمقی نیز می‌تواند به کشف عمیق‌تر نگرش‌ها و تجارب فردی کمک کند.

نتایج این پژوهش می‌تواند به مشاوران و روانشناسان در طراحی برنامه‌های آموزشی و مشاوره‌ای برای نوجوانان کمک کند. توصیه می‌شود که برنامه‌های آموزشی بهبود سبک‌های دلبستگی و تقویت نظام ارزش‌ها به منظور بهبود نگرش‌های مثبت‌تر به جنس مخالف در مدارس و مراکز مشاوره ارائه شود. همچنین، آموزش والدین در زمینه نقش مهم سبک‌های دلبستگی و ارزش‌ها در تربیت فرزندان می‌تواند به بهبود روابط خانوادگی و کاهش تعارضات کمک کند.

این پژوهش با ارائه مدلی برای پیش‌بینی نگرش به جنس مخالف بر اساس سبک‌های دلبستگی و نظام ارزش‌ها با میانجی‌گری نگرش به عشق، به درک بهتری از عوامل تأثیرگذار بر نگرش‌های نوجوانان به جنس مخالف دست یافت. نتایج نشان داد که سبک‌های دلبستگی و نظام ارزش‌ها نقش مهمی در

تعیین نگرش به جنس مخالف ایفا می‌کنند و نگرش به عشق می‌تواند این تأثیرات را تقویت کند. با توجه به این یافته‌ها، می‌توان به بهبود برنامه‌های آموزشی و مشاوره‌ای برای نوجوانان و والدین پرداخت و از این طریق به بهبود روابط بین فردی و اجتماعی کمک کرد.

تشکر و قدرانی

بدین وسیله پژوهشگران از شرکت کنندگان در پژوهش به دلیل مشارکت فعال در پژوهش و از مسئولان آن‌ها به دلیل موافقت جهت انجام پژوهش و انجام پرسشنامه تقدیر و تشکر می‌شود.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

References

- Bahrampour, S., Davoodi, A., Fath, N., & Naziri, G. (2023). The Mediating Role of Postpartum Depression and Childbirth-Related PTSD in the Relationship Between Attachment Styles and Postpartum Bonding Among Mothers in Ahvaz City, Iran. *Practice in Clinical Psychology*, 11(2), 131-140. <https://doi.org/10.32598/jpcp.11.2.870.1>
- Besharat, M. A. (2003). Relation of Attachment Style With Marital Conflict. *Psychological Reports*, 92(3_suppl), 1135-1140. <https://doi.org/10.2466/pr0.2003.92.3c.1135>
- Geukens, F., Maes, M., Spithoven, A., Pouwels, J. L., Danneel, S., Cillessen, A. H. N., van den Berg, Y. H. M., & Goossens, L. (2020). Changes in adolescent loneliness and concomitant changes in fear of negative evaluation and self-esteem. *International Journal of Behavioral Development*, 46(1), 10-17. <https://doi.org/10.1177/0165025420958194>
- Godarzi, S., & Khojaste, S. (2020). Religious beliefs and religiosity in divorced and non-divorced bank staffs. *International Journal of Education and Cognitive Sciences*, 1(3), 8-15. https://iase-ijeas.com/article_161565.html
- Hasim, M. J. M., Hashim, N. H., & Mustafa, H. (2023). Married Life: Measuring Adult Romantic Attachment and Satisfaction. *Couple and Family Psychology Research and Practice*, 12(3), 119-131. <https://doi.org/10.1037/cfp0000188>
- Hendrick, S. S., & Hendrick, C. (1995). Gender Differences and Similarities in Sex and Love. *Personal Relationships*, 2(1), 55-65. <https://doi.org/10.1111/j.1475-6811.1995.tb00077.x>
- Kashani Vahid, S., Mohammadi Aria, A., & Abolmaali Alhosseini, K. (2024). Structural Relationship of Metacognitive Beliefs, Stress, Attachment Styles with Anorexia Nervosa Mediated by Self-Image. *Applied Family Therapy Journal (AFTJ)*, 5(3), 66-75. <https://doi.org/10.61838/kman.aftj.5.3.7>
- Kaur, J. (2024). Romantic Relationship Satisfaction, Attachment Style and Love Style Among College Going Students. *Eatp*. <https://doi.org/10.53555/kuvey.v30i5.4252>
- Lee, O. N., & Park, G.-A. (2020). The Mediating Effects of Attachment Styles on the Relationship Between Sensory Processing Styles and Interpersonal Problems in Healthy University Students. *Occupational Therapy International*, 2020, 1-6. <https://doi.org/10.1155/2020/6204120>
- Lei, W. (2024). Global Spillovers of China's Monetary Policy. *China & World Economy*, 32(3), 1-30. <https://doi.org/10.1111/cwe.12530>
- Maarefvand, A., & Shafiabady, A. (2024). Effectiveness of Shafie-Abadi's Multidimensional Model Training on Enhancing Occupational Well-being and Quality of Work Life among Teachers in Qom City. *International Journal of Education and Cognitive Sciences*, 4(4), 21-30. <https://doi.org/10.61838/kman.ijecs.4.4.3>
- Nakhaei Moghadam, R., Bahrainian, S. A., & Nasri, M. (2024). The effectiveness of intensive and short-term dynamic psychotherapy on attachment styles, somatization and health anxiety in patients with chronic pain. *Journal of Assessment and Research in Applied Counseling (JARAC)*, 6(1). <https://journals.kmanpub.com/index.php/jarac/article/view/1287>
- Neto, F. (2023). Gender Differences in Self-Estimated Types of Love for Self and Others. *Interpersona: An International Journal on Personal Relationships*, 17(1), 130-142. <https://doi.org/10.5964/ijpr.9297>
- Obeid, S., Sacre, H., Haddad, C., Akel, M., Fares, K., Zakhour, M., Kheir, N., Salameh, P., & Hallit, S. (2020). Factors associated with fear of intimacy among a representative sample of the Lebanese population: The role of depression, social phobia, self-esteem, intimate partner violence, attachment, and maladaptive schemas. *Perspectives in psychiatric care*, 56(3), 486-494. <https://doi.org/10.1111/ppc.12438>
- Olekals, M. (2022). Nine Lessons from Love: Couples Therapy for Negotiators. *Negotiation Journal*, 38(4), 573-594. <https://doi.org/10.1111/nej0.12416>
- Parsakia, K., Farzad, V., & Rostami, M. (2023). The mediating role of attachment styles in the relationship between marital intimacy and self-differentiation in couples. *Applied Family Therapy Journal (AFTJ)*, 4(1), 589-607. <https://doi.org/10.61838/kman.aftj.4.1.29>
- Parsakia, K., Rostami, M., Darbani, S. A., Saadati, N., & Navabinejad, S. (2023). Explanation of the concept of generation disjunction in studying generation z. *Journal of Adolescent and Youth Psychological Studies (JAYPS)*, 4(2), 136-142. <https://doi.org/10.61838/kman.jayps.4.2.15>

- Parsakia, K., Rostami, M., Saadati, N., & Navabinejad, S. (2023). Analyzing the causes and factors of the difference between the girls of the generation Z and the previous generations in Iran from the perspective of social psychology. *Psychology of Woman Journal*, 4(1), 1-13. <https://doi.org/10.61838/kman.pwj.4.1.1>
- Pirgmaier, E. (2021). The Value of Value Theory for Ecological Economics. *Ecological Economics*, 179, 106790. <https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2020.106790>
- Roghani, F., Jadidi, M., & Peymani, J. (2022). The Effectiveness of Floortime Play Therapy on Improving Executive Functions and Cognitive Emotion Regulation in Children with Attention Deficit / Hyperactivity Disorder (ADHD). *International Journal of Education and Cognitive Sciences*, 2(4), 30-44. <https://doi.org/10.22034/injoeas.2022.160686>
- Rohan, M. J. (2000). A Rose by Any Name? The Values Construct. *Personality and Social Psychology Review*, 4(3), 255-277. https://doi.org/10.1207/s15327957pspr0403_4
- Safikhani, F. (2022). The effectiveness of grammatical mental imagery with cognitive processing on self-efficacy, emotional processing and spirituality in mothers of students with autism spectrum disorder. *International Journal of Education and Cognitive Sciences*, 3(2), 12-22. <https://doi.org/10.22034/injoeas.2022.160609>
- Saqezi, A., & YazdaniEsfidvajani, H. (2020). Predict marriage desire based on premarital Relationship attitude: Control the role of gender and experience the relationship with the opposite sex. *frooyesh*, 9(7), 139-146. <http://frooyesh.ir/article-1-2086-en.html>
- Steffens, M. C., & Wagner, C. (2004). Attitudes Toward Lesbians, Gay Men, Bisexual Women, and Bisexual Men in Germany. *The Journal of Sex Research*, 41(2), 137-149. <https://doi.org/10.1080/00224490409552222>
- Tang, X. (2024). The Effects of Attachment Styles on Resilience and Emotion Regulation. *Journal of Education Humanities and Social Sciences*, 26, 755-759. <https://doi.org/10.54097/shp3g660>